

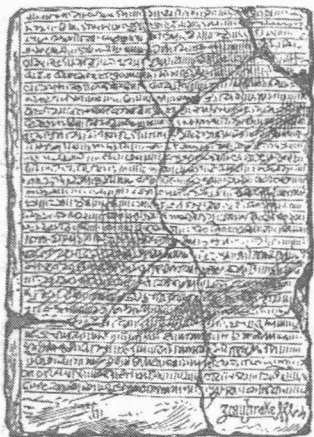
## **INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE N° 295**

Op 10 April 1903 stelde Alfons Van Werveke in de rubriek "Inscripties - Collectie van Juffrouw Vander Haeghen, Brugsche Poortstraat, n° 19 - XVe eeuw (1443)" in het Vlaams een fiche op over

### **De bakstenen gedenkplaat van de kapel der Leugemeete**

Deze gedenkplaat, thans eigendom van Juffrouw Vander Haeghen, Brugsche-Poortstraat 19, was weleer in den muur van de kapel der Leugemeete bevestigd bij het hoogaltaar langs den kant van het Oosten. Zij werd er na 1844 weggenomen door M. Vander Haeghen, vader, en was toen bedekt met een laag kalk. Daar zij in verscheiden stukken gebroken was, werd zij in een lijst met een rug al achter samengebonden. De plaat bestaat uit een 2 cm. dikke laag klei, 61 cm. lang en 44 cm. breed; daarin werden, juist zoals het gebeurde in de XVe eeuw met de te beschrijven perkamenten, met een scherpe stift een kantlijn en regels getrokken, en op deze werd de tekst met de

stift gegrift. Dan werd de klei, na met een glazuurpreparaat bestreken te zijn, in den oven gebakken. Het glazuur is door sleet, en niet het minst door het inbijten van de kalk, bijna geheel verdwenen; alleen zijn er hier en daar nog overgelopen druppels van te bespeuren: op sommige plaatsen is de tekst zelfs weggesleten, waarschijnlijk door herhaald wrijven van den kwispel eener bel.



Het opschrift, in Gothische letters van  $\pm$  1 cm, dicht op elkander geschreven, luidt als volgt:

De wetene es dat Jan valke fr̄ajois sone en̄ wille sol-  
derma als voegde v̄a dese gods huus belouē over hem en̄ hare  
naer comers mids setren (somen) van penīghen die si otf̄ae  
hebben v̄a diuersche p̄soenen en̄ ghebuere dier deuocie thoe ghat  
hebben en̄ dit om de aerne die hier gheherbercht werde j̄ dit  
voerj gods huus keerfen mede te coepene de aerne sauōts met te  
lichtene elx jaers v̄ader tijt v̄a aller eleghe messe toet alf  
maerte beghinēde en̄ ingaede te allereleghe messe it jaer xiiij<sup>e</sup>  
en̄ rliiii en̄ hier toe hebbe de voerj voegden gheloest te gheuene  
v̄a de gods huus goede de some van ij.sc. vi.de. grō elx jaers  
en̄ de voerj ij sc. vi d. grō sal de meesterichghe v̄a dese vorj

godshuse h̄ine en̄ onf̄ae v̄a de ghereests goede dat van de vorj gods huse incomē en̄ verscene jal wese  
dies sulle die aerne p̄soene dier daghelig int voerj godshuus comen slape alle auode lese iij pater nr en̄  
aue marien ouer die ghene die (haer) lieber deuocie en̄ caritate om de mine v̄a Gode ghed(aen) hebbe en̄  
doe julle. Item voert soe sulde wete dat kateline v̄a ghijse heeft ghegheuen ..... eruelic en̄ verskerfert op  
grō v..... gro. jjaers om daer mede te coepene ..... rue tuerve daer he die aerne mede waerme jullen in  
de keukene die in dit voerj gods huus om de mine van gode gheherbercht werde ende dese sate voernot  
beset ende verskerf't op grōt van eru ghelijc dat blijet bij setren op draghene en̄ letters dier of sijn dit  
was ghedaē den xxvsten dach j̄ maerte jnt jaer xiiij<sup>e</sup> en̄ rliij.

3caubraf

Het gesticht *Sint-Jan en Sint-Pauwel* in de Brugsche-Poortstraat nr. 7, was een godshuis, omdat er acht arme vrouwen een kamer hadden en eenig voedsel kregen, en een hospitaal of nachtverblijf, omdat er dagelijks aan twaalf arme reizigers een avondmaal en nachtverblijf werd verschaft. De gedenksteen vermeldt, dat ten jare 1443 de Voogden, Jan Valke en Willem Solderman, van verschillende geburen en andere liefdadige personen een zekere som ontvingen om kaarsen te koopen, ten einde de arme reizigers te lichten in den winter, namelijk van Allerheiligen-Mis tot Half-Maart. Daartoe zal jaarlijks 2 schellingen 6 deniers grooten besteed worden, welke de meesteres van het godshuis zal nemen van de gedane ontvangsten. In vergelding van die weldaad zullen de reizigers alle avonden drie Onze-Vaders en drie Groetenissen bidden voor de schenkers van het kapitaal. Ten tweede wordt vermeld, dat Katelijne van Ghijse een zekere som heeft gegeven, om met den kroos ervan turven te koopen, waarmede een vuur in de keuken zal onderhouden worden, om de arme reizigers te verwarmen. De oorkonde is gedagteekend 25 Maart 1443 en geteekend Z. Caubrake (1).

Gedenkplaten als de onderhavige zijn in Vlaanderen zeldzaam: in 1897 werd te Stekene een grafzerk in gebakken aarde van 1543 ontdekt (2).

(1) Zie *Het Godshuis van in St-Jan en Sint-Pauwel te Gent, bijgenaamd De Leugemeete* (oorkonden uitgegeven door Mr J. Baron Bethune en A. Van Werveke), Gent, 1902 - (2) *Annalen van den Oudheidkundigen Kring van het Land van Waes*. 1901, blz. 212. Artikel van den heer Annaert.

A. VAN WERVEKE

---